

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาสภาพและความคาดหวังต่อพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับสภาพพฤติกรรมคุณธรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 2) เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังพฤติกรรมคุณธรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับสภาพพฤติกรรมคุณธรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษากับระดับความคาดหวังพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความ คิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย คือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในปีการศึกษา 2553 โดยใช้ วิธีการเลือกโดยเจาะจง เลือกครูในสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 195 แห่ง สถานศึกษาละ 1 คน รวมครูจำนวน 195 คน เครื่องมือใน การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบที (t-test) ผู้วิจัยนำเสนอสรุปผล อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาสภาพและความคาดหวังต่อพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้วิจัยสามารถนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม ครูในสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการครองตน ด้านการครองคน และ ด้านการครองงาน โดยมี รายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

75

1.1 ด้านการครองตน พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมมีสภาพพฤติกรรมคุณธรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ มีความรอบรู้ ทนต่อเหตุการณ์ ใฝ่ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ เป็นผู้มีเกียรติเชื่อถือได้ และการแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ลดละเลิกสิ่งเสพติดให้โทษ

1.2 ด้านการครองคน พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมมีสภาพพฤติกรรมด้านคุณธรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ รับผิดชอบร่วมกับครูในการปฏิบัติงานอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ให้คำแนะนำครูเพื่อประโยชน์แก่ครู และเอื้อเพื่อแผ่เสียดสละต่อครูและผู้ร่วมงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีอารมณ์ขันสามารถเปลี่ยนแปลงเรื่องร้ายให้กลายเป็นดี

1.3 ด้านการครองงาน พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมมีสภาพพฤติกรรมด้านคุณธรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ เอาใจใส่ฝึกฝนงานที่ทำนั้นด้วยความคิดด้วยสติปัญญา มุ่งมั่นทำงานในหน้าที่ให้สำเร็จโดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก และมีการคิดไตร่ตรองวางแผนงาน พิจารณาปรับปรุงงานให้ทันเหตุการณ์เสมอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดบุคลากรเข้าทำงานให้ตรงตามความรู้ความสามารถ

2. ผลการศึกษาความคาดหวังต่อพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมครูในสถานศึกษามีความคาดหวังต่อพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการครองตน ด้านการครองคน และด้านการครองงาน โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการครองตน ครูมีความคาดหวังต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมมีความคาดหวังต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ มีความจริงใจในการพูดและการปฏิบัติงาน ละอายต่อการประพฤดิชั่ว มีความเกรงกลัวต่อบาป และปฏิบัติตนเป็น

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

76

แบบอย่างที่ดีแก่ผู้ร่วมงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ รู้จักดูแลบำรุงรักษาร่างกายให้แข็งแรงอยู่เสมอ

2.2 ด้านการครองคน ครูมีความคาดหวังต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมมีความคาดหวังต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ช่วยเหลือผู้ร่วมงานขจัดปัญหาความเดือดร้อน มีความเป็นธรรมกับผู้ใต้บังคับบัญชาเสมอและไม่เอินเอียงด้วยรักหรือชังบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และอุทิศเวลาเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เข้าอกเข้าใจเพื่อนร่วมงาน

2.3 ด้านการครองงาน ครูมีความคาดหวังต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมมีความคาดหวังต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ปรับปรุงวิธีทำงาน มีการจัดการที่ทันสมัย เอาใจใส่ปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนให้ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ และมีการวางแผนจัดระบบสารสนเทศ และระบบการปฏิบัติงานถูกต้อง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีความเพียรพยายามในการทำงานตามภารกิจหน้าที่

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความคาดหวังต่อพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ในภาพรวม ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน 3 ด้าน คือ ด้านการครองตน ด้านการครองคน และด้านการครองงาน พบว่าข้าราชการครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยด้านการครองตน จำนวน 17 ข้อ พบว่า ครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จำนวน 11 ข้อ และแตกต่างกัน จำนวน 6 ข้อ ด้านการครองคน จำนวน 20 ข้อ พบว่า ครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จำนวน 3 ข้อ และแตกต่างกัน จำนวน 17 ข้อ และด้านการครองงาน จำนวน 13 ข้อ พบว่า ครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จำนวน 6 ข้อ และแตกต่างกัน จำนวน 7 ข้อ

อภิปรายผล

การศึกษาสภาพและความคาดหวังต่อพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้วิจัยอภิปรายผลดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

77

1. ผลการศึกษาสภาพพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม พบว่า ครุมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพพฤติกรรมคุณธรรมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีค่าเฉลี่ยในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการครองตน ด้านการครองคน และด้านการครองงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชาญ สีหราช (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการปฏิบัติงานและคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยภาพรวมในระดับ “มาก” ทุกด้านและมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมทั้ง 3 ด้าน คือ การครองตน ครองคน และครองงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” ทุกด้าน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญร่วม กิดการ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติตามคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติตามคุณธรรมของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครพนม โดยส่วนรวมและเป็นรายด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับดังนี้ คุณธรรมในการครองตน คุณธรรมในการครองงาน และคุณธรรมในการครองคน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิยม ไผ่โสภา (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการครองตน ครองคน และครองงานตามแนวพุทธธรรมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดนครพนม ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการครองตน ครองคน และครองงานตามแนวพุทธธรรมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา จะกำหนดหลักสูตรเน้นหนักในด้านการอบรมเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม ให้ทัดเทียมกับความรู้และทักษะทางวิชาการ ควบคู่กับการบริหาร นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งสำนักพัฒนาคุณธรรม มีโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูทั่วไป จึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีความตระหนักถึงพฤติกรรมด้านคุณธรรมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นความคาดหวังของครูต่อพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมครุมีความคาดหวังต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการ ครองตน ด้านการครองคน และด้านการครองงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนทร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ทองคำ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรโดยรวมครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษา เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด กาฬสินธุ์ มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมโดยรวม ด้านการครองตน ด้านการครองคน และด้านการ ครองงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทองย้อม สาครสูงเนิน (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริหารด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) ครูผู้สอนและกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นว่า พฤติกรรม การบริหารด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมทุกด้านมี ระดับพฤติกรรมการบริหาร ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉาวร อัจฉนนตา (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนและกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมคุณธรรมและจริยธรรมด้านการครองตน ครองคน และครองงาน ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้านและ โดยรวม คือ ด้านคุณธรรมในการครองตน ครองคน และครองงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 อยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ส่วนใหญ่มีความตระหนักถึงบทบาทและความสำคัญของ การมีภาวะผู้นำที่ดีของผู้บริหารที่จะต้องมีความรู้ ความสามารถ คุณสมบัติและบุคลิกภาพ ที่เหมาะสม รวมทั้งการมีคุณธรรมในการปกครองผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารที่ขาดคุณธรรมนั้น นอกจากจะไม่สามารถบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จไปได้ด้วยดีแล้ว ยังอาจไม่ได้รับการยอมรับ จากผู้ใต้บังคับบัญชา และบุคคลผู้เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ขาดความศรัทธาในตัวผู้บริหารและความด้อย ประสิทธิภาพในการบริหารงานในที่สุด

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับความคาดหวังต่อพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ครู มีความคิดเห็นและความคาดหวังต่อพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยความคาดหวังต่อพฤติกรรมคุณธรรมสูงกว่า ความคิดเห็นสภาพพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กว้าง เสียงล้ำ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

79

ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนและกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็น ต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ไม่แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ถาวร อางนนา (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา พฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมและ จริยธรรมด้านการครองตน ครองคน และครองงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพและพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออกโดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายข้อของแต่ละด้านพบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนและ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมด้าน การครองตน ครองคน และครอง งานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและเป็นรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บัญชา เจริญชัย (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมและประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียน มัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเลย พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน ด้านความสัมพันธ์ชุมชนของครูผู้สอนกับผู้บริหารมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 คุณธรรมและประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติตามแนวทางคุณธรรมและ จริยธรรมด้านการครองตน ด้านการครองคน และด้านการครองงาน เพื่อเป็นที่ยอมรับของสังคม ว่าดีงาม ถูกต้อง เป็นที่ยอมรับและมีความเหมาะสมกับตนเองและสังคม ทางการประพฤติปฏิบัติ ที่ก่อให้เกิดความพอใจของสังคมส่วนรวม ซึ่งผู้บริหารต้องเป็นผู้มีจิตใจกว้างขวาง หมั่นสอดส่อง ดูแลความทุกข์ของผู้ที่อยู่ได้บังคับบัญชาเสมอหน้ากัน ซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้บริหารด้วย ดังคำกล่าวที่ว่า พฤติกรรมการบริหาร หมายถึง การกระทำและการแสดงกิริยา รวมทั้งท่าทางที่ผู้บริหารแสดงออกให้ผู้ร่วมงานสังเกตเห็นได้ในการ บริหารงาน ซึ่งครูเป็นผู้ที่มีโอกาสได้ทำงานร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษามากที่สุด ซึ่งอาจจะมองเห็น ในข้อผิดพลาดหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้บริหารบ้างในบางครั้ง อนึ่งผู้บริหารสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

80

มีหน้าที่บังคับบัญชา ควบคุม ดูแลบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา และรับผิดชอบการบริหารงาน 4 งาน การบริหารดังกล่าวต้องยึดระเบียบกฎหมาย ต้องยึดนโยบายของทางราชการเป็นหลัก บางครั้ง ผู้ได้บังคับบัญชาอาจจะไม่พอใจผู้บริหารสถานศึกษา มองผู้บริหารสถานศึกษาไปในทางอคติ หรือ อาจกล่าวได้ว่า ถ้าผู้บริหารเองงานมากก็จะไม่ได้คน ถ้าเอาคนมากก็จะไม่ได้งาน สอดคล้องกับ คำกล่าวของ มหาตมะคานธีที่ว่า “การที่จะทำให้ทุกคนรักและพอใจ ก็คือ การไม่ได้ทำให้ใคร พพอใจเลย” ถ้ามีผู้ได้บังคับบัญชาเกินครั้งก็น่าจะเป็นเกณฑ์ที่ใช้ได้สำหรับผู้บริหารบางตำแหน่ง ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ครูผู้สอนเห็นว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรมพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา ต่ำกว่าความเป็นจริงได้ ดังนั้นจึงทำให้ผลการเปรียบเทียบสภาพพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความคาดหวังต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและความคาดหวังต่อพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการทำวิจัย ครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สภาพพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ด้านการครองงาน คือ การจัดบุคลากรเข้าทำงานให้ตรงตามความรู้ความสามารถมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ควรมี การกำหนดงบประมาณให้กับสถานศึกษาเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการจ้างพนักงานราชการ หรือบุคลากร เข้ามาช่วยในสถานศึกษา โดยมีการกำหนดคุณสมบัติให้มีความรู้ความสามารถตรงตามกับ ที่สถานศึกษาต้องการ

1.1.2 สถานศึกษาควรมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของครู หรือบุคลากร ในสถานศึกษาให้มีหน้าที่ตรงตามความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้การปฏิบัติงานมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

81

1.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดครู หรือบุคลากรในสถานศึกษาให้เข้าทำงานตรงตามความรู้ความสามารถ โดยอาจจะมีการสั่งการหรือกำหนดระเบียบขึ้นมาเพื่อให้มีความชัดเจนในหน้าที่ โดยงานที่ทำในสถานศึกษาจะต้องยึดที่ความรู้ความสามารถของครู หรือบุคลากรเป็นหลัก

1.2 ความคาดหวังต่อพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ด้านการครองตน คือ มีความจริงใจในการพูดและการปฏิบัติงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ควรมีการออกกฎระเบียบ หรือตรวจสอบหลักฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยให้มีการรายงานผลการปฏิบัติงาน หรือให้มีคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างเป็นทางการ และต่อเนื่อง

1.2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ควรมีการจัดฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหาร โดยเฉพาะการแสดงความจริงใจในการพูดและการปฏิบัติงาน

1.2.3 สถานศึกษาควรมีการกำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา และจัดทำปฏิทิน และบันทึกการทำงานของผู้บริหาร โดยลงวันที่ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

1.2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้มีสำนึก มีความจริงใจ พูดจริงทำจริง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องคำพูด หรือการปฏิบัติงาน ต้องมีความจริงใจ เพื่อให้ครูมีความศรัทธา และเชื่อมั่นในตัวผู้บริหาร และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับครูในสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาสภาพและความคาดหวังต่อพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ตามความคิดเห็นของบุคคลอื่น ๆ เช่น ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชนท้องถิ่น หรือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารกับพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน

2.3 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของครูผู้สอน และชุมชน